

Väike-Maarja valla 2014. aasta eelarve

SELETUSKIRI

1. Lähtealused ja üldpõhimõtted

Väike-Maarja vald on tänu konservatiivsele eelarvepoliitikale ja finantsjuhtimisele majanduslikus mõttes heal ja stabiilisel tasemel. Kulude ja tulude täpne analüüs ning optimaalsus ja säästlikkus on taganud valla majandusliku toimetuleku ja vallale seadusega pandud ülesannete täitmise. Eelolevaks eelarveperioodiks ei planeerita suuri muutusi valla majanduslikus olukorras ning jätkatakse konservatiivse eelarvepoliitikaga.

Väike-Maarja valla eelarve hõlmab järgmiste allasutuste tulusid ja kulusid:

Väike-Maarja Vallavalitsus, Väike-Maarja Lasteaed, Väike-Maarja Gümnaasium, Kiltsi Põhikool, Simuna Kool, Väike-Maarja Õppekeskus, Väike-Maarja Muusikakool, Väike-Maarja Valla Noortekeskus, Väike-Maarja Valla Raamatukogu, Väike-Maarja Seltsimaja, Simuna Rahvamaja, Simuna Spordihoone, Väike-Maarja Spordikeskus, Väike-Maarja Hooldekodu, Väike-Maarja Muuseum.

Väike-Maarja vald koos oma 15 hallatava asutusega annab tööd umbes 235 inimesele. Väike-Maarja valla konsolideerumisgruppi kuulub OÜ Pandivere Vesi, milles Väike-Maarja vallal on 100% osalus.

Väike-Maarja valla elanike arv seisuga 01.01.2013 oli 4797, seisuga 25.10.2013 oli elanikke 4731, elanike arv on vähenenud 66 inimese võrra ehk 1,4%. Seega jätkub suundumus, et vallaelanike arv väheneb aastas ca 70 inimese võrra.

Maksumaksjate aastakeskmise arv seisuga september 2013 on 1896, 2012 näitaja on 1860.

Väike-Maarja valla eelarve koostamisel lähtume erinevatest seadustest ja regulatsioonidest, millest olulisemad on:

- kohaliku omavalitsuse korralduse seadus;
- kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest;
- Väike-Maarja valla arengukava 2012-2019;
- Väike-Maarja valla eelarvestrateegia 2014-2017.

Väike-Maarja valla 2014. aasta eelarve üldeesmärgiks on tagada valla arengukavas 2012-2019 ettenähtud tegevuste rahastamise kaudu valla terviklik ja jätkusuutlik areng.

Vastavalt Väike-Maarja Vallavolikogu 25. aprilli 2013. aasta määrusele nr 9 „Arengukava, eelarvestrateegia ja eelarve menetlemise kord“ on oma põhjendatud ettepanekud valla eelarve eelnõu koostamiseks esitanud vallavalitsuse valdkondade eest vastutavad isikud ning vallavalitsuse hallatavate asutuste juhid. Väike-Maarja valla eelarve on koostatud kassapõhiselt.

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele on eelarve osad järgmised:

- põhitegevuse tulud;
- põhitegevuse kulud;
- investeerimistegevus;
- finantseerimistegevus;
- likviidsete varade muutus.

Reservfond ettenägematute kulutuste tegemiseks on planeeritud põhitegevuse kuluna ning reservfondi suunatakse vahendeid vähemalt 0,5% ulatuses põhitegevuse kuludest.

2014. aasta eelarve II lugemise eelnõu koostamisel on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- tulude-kulude planeerimisel ja kohustuste võtmisel järgida konservatiivsuse printsiipi ning korraldada hallatavate asutuste tegevus erinevate teenuste osutamisel selliselt, et oleks tagatud eelarvevahendite sihipärane, optimaalne ja säästlik kasutamine;

- üksikisiku tulumaksu laekumise kasvuks planeerida 3% võrreldes 2013. aasta tegeliku laekumisega;
- seni kehtivad maamaksumäärad on 2,0% maa maksustamishinnast ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maksumäär on 1,2%. Nimetatud maksumäärad kehtivad 2006. aastast, ka 2014. aastal ei ole neid muudetud;
- saadavad toetused kokku jäävad samale tasemele võrreldes eelnevate aastatega. Tasandusfond väheneb 10% ja toetusfond jääb samale tasemele võrreldes 2013. aasta laekumisega;
- tegevuskulude planeerimisel arvestati:
  - a) personalikulude kasvuks üldjuhul 5% (erisuseks on üldhariduskoolide õpetajate palga alammäära tõstmise 715 eurolt 800 eurole, lisaks 20% lisatasu riigi poolt koolile arvestatud õpetaja töökohtade arvu kohta);
  - b) majandamiskulude osas vee- ja kanalisatsioonikulude kasv 20% võrreldes 2013. aasta tegelike kuludega;
- KOV-i ülesannete täitmiseks kaasata maksimaalselt erinevaid finantseerimise võimalusi läbi projektide (Euroopa Liidu struktuurivahendid, Norra ja EMP fondid, Eesti Kultuurkapital, siseriiklikud toetusmeetmed erinevatest rakendusüksustest jne) ja muude osaluste;
- tagada valla kodanike toimetulek läbi riikliku toimetulekutoetuse ja valla erinevate toetusmeetmete;
- tagada kõigile valla lastele võimalused lasteaiakohale;
- toetada erinevate juhtimis- ja koostöömeetmete kaudu OÜ Pandivere Vesi planeeritud investeeringute elluviimist, et tagada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni ning teiste veemajanduse projektide elluviimine;
- pöörata eelarve vahendite piires enam tähelepanu valla teede, tänavate ja kõnniteede korrastamisele;
- jätkata Kiltsi mõisapargi korrastamise projektiga, Triigi mõisakompleksi lagununud hoonete lammutamise projektiga;
- alustada Väike-Maarja keskväljaku ehitusliku projekteerimisega (G. Lurichi monumendi püstitamiseks);
- toetuse eraldamisel alustada jäätmejaamade edasise arendamisega Simunas ja Väike-Maarjas;
- fondidest raha laekumisel alustada Väike-Maarja Hooldekodu renoveerimistöödega.

Jätakuvalt on analüüsitud riigi raamatupidamise üldeeskirja ja kasutatavate tegevusalade ning tulu/kululiikide vastavust nende õiglasele kajastamisele eelarves. Sellest tulenevalt on korrigeeritud nii tegevusala kui kululiike:

- tegevusala 043602 Kiltsi Põhikooli katlamaja on viidud majandusvaldkonna alt haridusvaldkonna alla, tegevusala 092121 nimetusega Kiltsi Põhikool;
- tegevusala 043603 Väike-Maarja Gümnaasiumi katlamaja on viidud majandusvaldkonna alt haridusvaldkonna alla, tegevusala 092201 nimetusega Väike-Maarja Gümnaasium;
- tegevusala 081028 Ebavere Tervisekeskus tegevuse tulud ja kulud kajastatakse alates 2014. aastast tegevusala 081027 Väike-Maarja Spordikeskuse all.

Hariduse tegevusvaldkonnas muudetakse tegevusalade koode, et saada täpsemat teavet erinevate haridustasemetes kulude kohta, samuti lisatakse mitmeid kontosid, et jälgida riigieelarvelise haridustoetuse kasutamist ja saada täpsemat informatsiooni hariduskulude majandusliku sisu kohta.

09210	Alus- ja põhihariduse kaudsed kulud	Kuni 31.12.2013 Lasteaed-koolid. Alates 01.01.2014 Lasteaed-kooli alus- ja põhihariduse kaudsed kulud, mida ei ole võimalik otsekuludena jaotada koodile 09110 või koodile 09212.
9212	Põhihariduse otsekulud	Kuni 31.12.2013 Põhikoolid. Alates 01.01.2014 põhihariduse kulud, sh alg- ja põhikooli kõik kulud, gümnaasiumi-põhikooli astme otsekulud.
09213	Üldkeskhariduse otsekulud	Uus kood. Kajastatakse gümnaasiumiosa kõik kulud ning ülejäänud gümnaasiumite korral gümnaasiumi astme otsekulud.
09220	Põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud	Kuni 31.12.2013 Gümnaasiumid. Alates 01.01.2014 gümnaasiumi, kus antakse ka põhiharidust, niisugused kulud, mida ei ole võimalik otse jaotada tegevusalale 09212 või 09213.
09222	Kutseõppe kaudsed kulud	Kuni 31.12.2013 Kutseõppeasutused. Kajastatakse kutseõppeasutuste kulud, mida ei ole võimalik otse jaotada tegevusalale 09223 või 09300.
09223	Põhihariduse baasil kutseõppe otsekulud	Uus kood

2. Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tulud jaotatakse järgmisteks liikideks:

- maksutulud;
- tulud kaupade ja teenuste müügist;
- saadavad toetused;
- muud tegevustulud.

Planeeritud **põhitegevuse tulud** on kokku 5,15 mln eurot, mis on sarnane 2013. aastal laekunud põhitegevuse tuludega (5,13 mln eurot) (v.a. füüsilise isiku tulumaks, mida on suurendatud 3% võrreldes 2013. aasta tegeliku laekumisega).

Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud 46% ja saadavad toetused tegevuskuludeks 40%. Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad 13%. Muud tegevustulud moodustavad kogutuludest 1%.

Maksutulud kokku on 2,367 mln eurot. Füüsilise isiku tulumaksu summalt laekub omavalitsuste eelarvesse 2014. aastal 11,6% (2013. aastal oli see 11,57%) tulumaksuga maksustatavatest tuludest. Valla füüsilise isiku tulumaksu kasvuks on planeeritud 3% võrreldes 2013. aasta tegeliku laekumisega. 2014. aasta jaanuaris ja veebruaris laekus füüsilise isiku tulumaksu 10,7% rohkem kui 2013. aasta samal ajal. Samas võib füüsilise isiku tulumaksu kasv pidurduda 2014. aasta teisel poolel majandusarengu peatumisel. Füüsilise isiku tulumaksutuludele avaldab olulist mõju maksumaksjate arv, mis on planeeritud stabiilsena ehk aasta keskmine 1860 maksumaksjat).

Väike-Maarja vallas on üldine maamaks määr 2% maa maksustamishinnast ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaks määr on 1,2%. Maamaks laekub 100% valla eelarvesse.

Toetused tegevuskuludeks on kokku 2,063 mln eurot. 49% sellest moodustab Vabariigi Valitsuse poolt määratud toetusfondi suurus, mis on vastava eelnõu kohaselt 1,013 mln eurot. Sellest omakorda on 882 821 üldharidustoetus (783 287 õpetajate ja koolide juhtimisega seotud tööjõukulud, 55 348 koolilõuna toetus, 27 018 õppekirjandus, 9 335 investeeringud ja 7 833 õpetajate koolituskulud) ning sotsiaalvaldkonda toetab keskvalitsus 130 176 euroga (92 716 riiklik toimetulekutoetus, 23 631 erinevad sotsiaalteenused ja 13 646 vajaduspõhine peretoetus).

Tulu kaupade ja teenuste müügist on planeeritud 650 670 eurot. Olulisem tululiigi laekumine on planeeritud Väike-Maarja Hooldekodu tegevusest 230 000 eurot, Väike-Maarja Õppekeskuse tegevusest 93 000 eurot, teiste haridusasutuste tegevusest (kohatasud, toiduraha jmt) 115 000 eurot, elamu- ja kommunaalmajanduse ning soojamajanduse tegevusest 110 000 eurot.

Muud tegevustulud on summas 70 155 eurot (sh. kaevandamisõiguse tasu 19 000 eurot ja 9 000 vee erikasutustasu). Triigi katlamaja kindlustuse tulu, Krossiraja kinnistu korrastamine ja eelnevate perioodide sihtfinantseerimiskuludest on planeeritud 42 155 eurot.

3. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud jaotatakse järgmisteks liikideks:

- antavad toetused;
- muud tegevuskulud.

Planeeritud **põhitegevuse kulud** kokku on 5,15 mln eurot. Põhitegevuse kulud jagunevad antavateks toetusteks, mis moodustavad 10% ja tegevuskuludeks, mis moodustavad 90% kogu põhitegevuse kuludest.

Antavate toetuste summa kokku on 510 359 eurot, millest olulisemad on sotsiaalvaldkonna (286 425 eurot) ja haridusvaldkonna (131 834 eurot) toetused. Sihtotstarbelised toetused 43 400 eurot on planeeritud hajaasustusprogrammi tegevusteks.

Tegevuskulud on planeeritud summas 4,64 mln eurot, mis on võrreldes 2013. aasta eelarvega 9% rohkem. Tegevuskuludest moodustavad personalikulud 2,85 mln ehk 61%, majandamiskulud 1,76 mln ehk 38% ja muud kulud 34 220 ehk 1%. Reservfondi suuruseks on määratud 26 500 eurot.

Planeeritud personalikulud kokku on 2,852 mln eurot, mis jaguneb:

- KOKS-i alusel makstavad tasud, hüvitised ja maksud 66 000;
- avaliku teenistuse lepingu alusel makstavad tasud ja maksud 293 000;
- töölepingu alusel makstavad tasud ja maksud 2 367 000;
- muude lepingute alusel makstavad tasud ja maksud 126 000.

Valla keskmine töö- ja ametikohtade arv on 235, keskmine kuu brutotasu 720 eurot.

Majandamiskulude kasv 1% on põhiliselt tingitud planeeritud vee- ja kanalisatsioonikulude kasvust.

4. Põhitegevuse tulem

Põhitegevuse tulud ületavad põhitegevuse kulusid summas 279 eurot. 2013. aasta kassajäägi suuruseks on 387 390 eurot. Arvestades pikemat perioodi, siis on osa 2013. aasta kulusid juba nõ sihitusega kassajäägi sees (ületulevad kulud), seega on kassajääk tulupoole üks komponentidest. Käesoleval aastal on kavas üle vaadata Väike-Maarja valla arengukava ja eelarvestrateegia.

5. Investeermistegevus

Investeermistegevus jaotatakse järgmisteks liikideks:

- põhivara müük;
- põhivara soetus;
- põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- finantstulud;
- finantskulud.

Eelarveosa tulem näidatakse kogusummana, planeeritavaks investeermistegevuse tulemiks on kulu kokku 332 805 eurot.

Valla arengukavast ja allasutuste juhtide ettepanekutest lähtudes on 2014. aasta investeeringute kava alljärgnev:

Objekti/ projekti nimetus	kokku	omaosalus	toetus
Väike-Maarja Õppekeskuse õppekööök	85 000	85 000	
Väike-Maarja Õppekeskuse küttesüsteemi rekonstrueerimine II etapp	20 000	20 000	
Valla teede ja tänavate rekonstrueerimine	197 000	73000	124 000
Väike-Maarja Muuseumi renoveerimine	9 000	9 000	
Vao küla katlamaja rekonstrueerimine	15 000	15 000	
Videovalvekaamerate paigaldamine	17 500	5 000	12 500
Kiltsi mõisa fond	2 500	2 500	
Väike-Maarja Gümnaasiumi inventari soetamine	19 000	19 000	
Väike-Maarja Gümnaasiumi infotehnoloogia soetamine	12 000	12 000	
Väike-Maarja Õppekeskuse infotehnoloogia soetamine	6 000	6 000	
V-Maarja LA inventar (4800) ja Kiltsi rühma renoveerimine (2900)	7 700	7 700	
Triigi mõisakompleksi lagununud hoonete lammutamine	18 144	2 274	15 870
Triigi katlamaja investeering	20 000	5 000	15 000
Jäätmejaamade arendamine (Väike-Maarja, Simuna)	49 470	4 950	44 520
IT investeering vallavalitsuses	3 000	3 000	
IT investeering (lasteaed+raamatukogu+Simuna ja Kiltsi kool)	5 600	5 600	
Sotsiaalkorterite remont (katusevahetus Simuna, Pargi 11)	4000	4000	
KOKKU	490 914	279 024	211 890
G.Lurichi mälestussamba rajamine (toetuse osa ei ole tuluna, vaid kassajäägis)	52 600	16 500	36 100*
KOKKU	543 514	295 524	211 890
Projekti (kaasrahastus otsus teadmata)	kokku	omaosalus	toetus
Väike-Maarja Hooldekodu I korruse rekonstrueerimine	43 205	6 481	36 724
Kiltsi kaardilossi ekspositsiooni loomine (EMP ja Norra fond)	68 000	10 200	57 800
Kiltsi mõisapargi arendamine (Riiklik programm)	35 000	6 000	29 000
KOKKU	146 205	22 681	123 524
KÕIK KOKKU	689 719	318 205	335 414
Eelarve projektis kajastatud investeeringutena	566 195		
Projekti nimetus (arvestatud tegevuskuludes eraldisena)	kokku	omaosalus	toetus
Hajaasustuse programm	44 000	22 000	22 000
Kiltsi mõisapargi rekonstrueerimine II etapp (heakord)	28 656	2 866	25 790
Objekti/ projekti nimetus (kaasrahastus otsus teadmata, 2014 eelarves ei kajastu)	kokku	omaosalus	toetus
Väike-Maarja Noortekeskuse laiendus	10 000	2 500	7 500

Põhivara müügituluks on planeeritud 35 000 eurot, kavas on müüa vähemalt üks valla omandisse kuuluvatest korteritest, Müüriku krossirajajärne elamu koos kinnistuga ning Eipri külas asuv kinnistu.

Põhivara soetuseks planeeritud sihtfinantseerimine on kokku 211 890 eurot, mis koosneb erinevatest investeeringute projektitoetustest ning teede ja tänavate korrashoiu riiklikust toetusest.

Finantskuludena on planeeritud laenuintressid summas 14 000 eurot, keskmise aastaintressiga 1,5% (laenudel kasutatakse intressina 6 kuu euribor + riskimarginaal). 26.11.2013 on 6 kuu euribor 0,32%. Keskmise riskimarginaal on 1,1%

6. Finantseerimistegevus

Finantseerimistegevus näidatakse laenu võtmine, kapitalirendi kohustuste võtmine, võetud laenu tagasimaksmine, kapitalirendi kohustuste täitmine. Eelarveosa tulem näidatakse kogusummana.

Finantseerimistegevuse tulemiks on kulu summas 65 000 eurot. Valla laenukohustused kokku seisuga 31.12.2013 on 909 000 eurot, 2014. aasta laenu tagasimaksete kohustus on 165 000 eurot.

Suuremate investeeringute omaosaluse katteks on kavas võtta laenu kokku summas kuni 116 000 eurot: Väike-Maarja Õppekeskuse õppeköögi renoveerimine 70 000 eurot ja küttesüsteemi rekonstrueerimine, Vao katlamaja renoveerimine, sotsiaalkorterite remont Simunas (katusevahetus kortermajas, omavalitsuse osalus 3900 eurot) jm projektid. Koos toetusprojektidega on eelarves kajastatud investeeringuid 566 195 eurot. Väike-Maarja hooldekodu renoveerimine, Kilti kaardilossi ekspositsiooni loomine ja Kilti mõisapargi arendamine (teede ja aiapaviljoni ehitus)- projektide toetussummad ei ole veel tuludes arvestatud, kuid omaosaluse summad on planeeritud investimiskuludes.

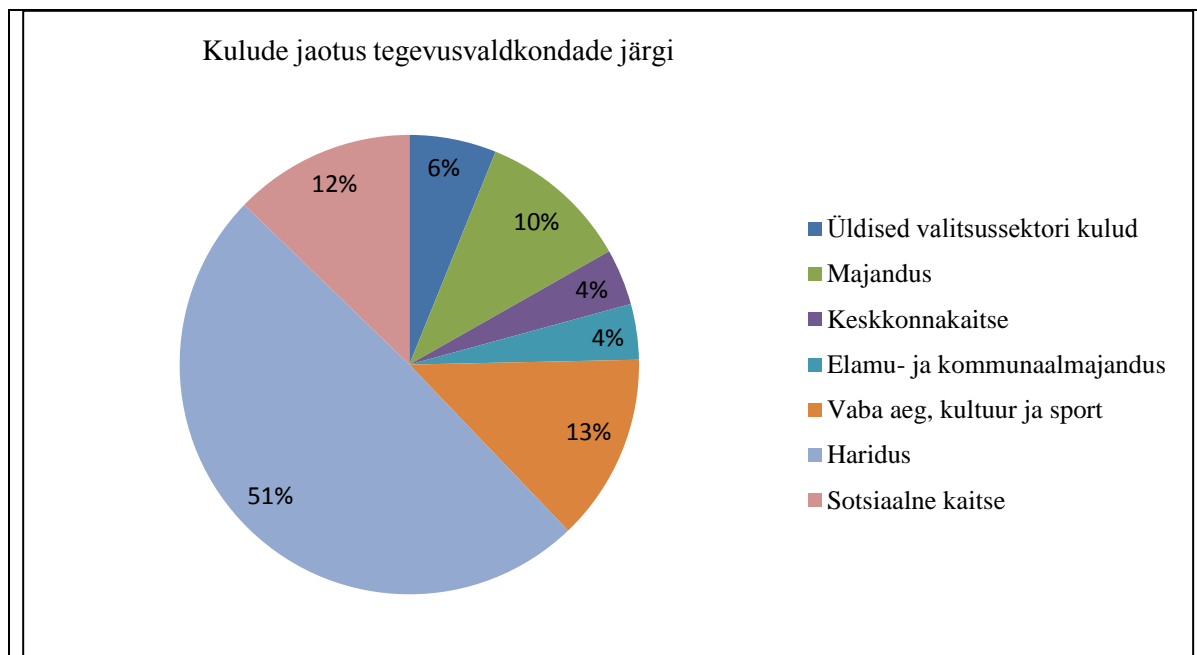
7. Likviidsete varade muutus

2014. aasta planeeritud väljaminekud ületavad sissetulekuid summas 381 526 eurot. Puudujääk on kavas katta finantsvahendite vaba jäägi arvel, mis seisuga 01.01.2014 oli 387 390 eurot.

8. Kulude jaotus tegevusvaldkondade lõikes

Tegevusvaldkonnad		2013 tegelik	2014 eelarve
01	Üldised valitsussektori kulud	324 790	349 790
04	Majandus	571 565	597 412
05	Keskkonnakaitse	90 324	210 542
06	Elamu- ja konnaalmajandus	236 027	233 272
08	Vaba aeg, kultuur ja sport	835 296	731 584
09	Haridus	2 742 077	2 888 315
10	Sotsiaalne kaitse	700 524	705 509

Kogukuludest suurima osakaaluga on hariduse valdkond, üle poole kuludest ehk 51% moodustavad kulud haridusele. Ülejäänud valdkonnad on tunduvalt väiksema osakaaluga. Sarnase osakaaluga on kulud kultuuri ja spordivaldkonnas 13%, sotsiaalvaldkonnas 12%, majandusvaldkonna kulude osakaal on 10%. Üldised valitsemiskulud moodustavad 6%, kulud elamu- ja konnaalmajandusele 4% ning keskkonnakaitsele 4%.

Alljärgnevalt on toodud selgitused olulisemate kululiikide ja muutuste kohta valdkondade kaupa:

8.1 Haridus

Olulisemad muutused on seoses keskvalitsuse sooviga eraldada üldhariduses riigitoetuse ja kohaliku omavalitsuse poolset eraldised. Sellest tulenevalt on haridusvaldkonnas kajastatud iga üldhariduskooli all hariduse otsesed ja kaudsed kulud. Gümnaasiumi osas on see veel omakorda jaotatud põhihariduse ja gümnaasiumihariduse otsesteks kuludeks. Kohalikule omavalitsusele tähendab see raamatupidamislikku koormuse kasvu.

Haridusvaldkonna planeeritud tegevuskulud kokku on 2 600 281 eurot, mis moodustavad 56% valla kogu tegevuskuludest. Personalikulud moodustavad tegevuskuludest 68,9 %.

Põhikoolides (Simuna, Kiltsi) ja gümnaasiumis on õpetajate personalikulu arvestamisel lähtutud riigi poolt kehtestatud täiskoormusega töötava õpetaja palga alammäärast (800 eurot), lisaks 20% lisatasu riigi poolt koolile arvestatud õpetaja töökohtade arvu kohta.

Lasteaia (Väike-Maarja, Simuna) õpetajate ja teiste haridusvaldkonna töötajate palgatõusuks keskmiselt 5%. Majandamiskulud moodustavad tegevuskuludest 31,1%, millest omakorda hooneteruumide ülalpidamiskulud (küte, elekter, vesi-kanalisatsioon jmt) on 42%.

Valdkonna investeeringute summaks on 157 000 eurot, millest olulisemad on Õppekeskuse õppeköök (projekti maksumus kokku 85 000 eurot) ja küttesüsteemi renoveerimine 20 000 eurot.

Väike-Maarja Gümnaasiumi planeeritavad tegevuskulud ilma investeeringuteta on 954 375 eurot (sh. koolitoit), mis moodustab kogu haridusvaldkonna tegevuskuludest 36,7%. Õppeaastal 2013/14 on õpilaste arv kokku (11.11.2013 seisuga) 353, sellest 1. klassis 30 õpilast, 9. klassis 41 õpilast, põhikoolis 282 õpilast ja 10 õpilast mittestatsionaarses õppes. Gümnaasiumis kokku 60 õpilast, sellest 10. klassis 23 õpilast, 11. klassis 20 õpilast ja 12. klassis 17 õpilast.

Õpilaskodus on 20 kohta. Tegevuskuludeks on planeeritud 54 518 eurot, mis on 2,1% valdkonna tegevuskuludest. Riigi eraldis kulude katteks on 40 000 eurot, õpilaskodu planeeritavad omatulud 3 000 eurot. Väike-Maarja vald katab puudujäävad kulud ning teised vallad katavad proportsionaalselt õpilaskodus elavate õpilastega seotud kulud.

Õppekeskuse tegevuskulud kokku on 544 505 eurot, mis moodustavad valdkonna tegevuskuludest 21%. Planeeritud omatulud on 93 000 eurot. Riigi toetus tegevuskuludeks on 442 113 eurot ehk 81% tegevuskuludest. 2013/14 õppeaasta õpilaste arv on 146.

Kulud **täiendõppele** on 9 166 eurot, tuludeks on planeeritud sama summa. Täiendõppes osaleb aasta jooksul keskmiselt 100 täiskasvanut, lisaks koolitatakse valla haridusametite õpetajaid.

Kiltsi Põhikooli tegevuskuludeks on planeeritud 265 190 eurot, mis on 10,2% valdkonna tegevuskuludest. Kiltsis õpib 55 õpilast, sellest 1. klassis 4 õpilast ja 9. klassis 5 õpilast.

Simuna Kooli (sh lasteaed) tegevuskuludeks on planeeritud 329 715 eurot, mis on 12,7% valdkonna tegevuskuludest. Põhikooli kulud moodustavad keskmiselt 2/3 ja lasteaia kulud 1/3 kogukuludest. Põhikoolis õpib 66 õpilast, sellest 1. klassis 9 õpilast ja 9. klassis 9 õpilast ja lasteaia käib 40 last.

Väike-Maarja Lasteaias on 8 rühma, lapsi kokku 143, sellest 15 Kiltsi rühmas. Lasteaia planeeritud kulud kokku on 383 441 eurot, mis on 14,8% valdkonna tegevuskuludest. Lasteaia kohatasu 12,14 eurot kuus kehtib 2009. aastast ning toidupäeva tasu 1.30 2013. aastast. Lasteaia omatuluks on planeeritud 38 000 eurot, vald katab tegevuskuludest 90%.

Õpilasveo eriliinid valla toetus õpilasliinidel teenust pakkuvatele transpordifirmadele on 80 000 eurot.

Õpilaskohad Väike-Maarja valla sissekirjutusega, kuid väljaspool valda õppivate laste õpilaskoha maksumuse kulude katteks on planeeritud 37 000 eurot ja teiste valdade lasteaia käivate laste kohamaksumuse katteks 15 000 eurot.

Haridusosakonna halduskulud koos eraldistega on summas 28 553 eurot.

8.2 Sotsiaalne kaitse

Planeeritud kulud kokku 705 509 eurot, mis moodustavad 12% kogukuludest. Olulisem tegevusala on Väike-Maarja Hooldekodu, mille tegevuskulud moodustavad 71% kogu valdkonna tegevuskuludest. Eraldistest moodustab suurima osa riiklik toimetulekutoetus 52%.

Valdkonna personalikulud moodustavad 61% tegevuskuludest. Palgatõusuks on arvestatud keskmiselt 5%. Erisusena on koduteenindust osutavate sotsiaaltöötajate personalikulud kasvanud 20% ning on arvestatud perede tugiteenuse osutamist keskmiselt neljale perekonnale kalendrikuus.

8.3 Vaba aeg, kultuur ja sport

Valdkonna kulud kokku on 731 584 eurot, mis moodustab kogukuludest 13%. Personalikulud moodustavad tegevuskuludest 53%, palgatõusuks on arvestatud keskmiselt 5%. Investeeringuteks on planeeritud 9 000 eurot.

Sporditegevuse planeeritud kulud kokku on 237 071 eurot (32,4% valdkonna kuludest) ning hõlmab Väike-Maarja Spordikeskuse (sh MTÜ Väike-Maarja RSK ja MTÜ RK Suusaklubi), Triigi Spordihoone ja Simuna Spordihoone kulusid.

Väike-Maarja Laste Muusikakooli kulud kokku on 97 837 eurot ehk 14% valdkonna kogukuludest.

Noortekeskuse kulud kokku on 50 375 eurot ehk 7% valdkonna kogukuludest. Erinevatele projektidele rahastamisvõimaluse leidmisel suurenevad Noortekeskuse tulud ja kulud toetusesumma võrra.

Väike-Maarja Raamatukogu kulud kokku on 96 062 eurot.

Rahvamajade (Väike-Maarja ja Simuna) kulud kokku on 111 571 eurot. Lisaks on kultuuriürituste valdkonnas summa 74 258 eurot ning selle hulgas on planeeritud ka Lurichi monumendi rajamiseks summa 52 600 eurot.

Väike-Maarja Muuseumi kulud kokku on 41 983 eurot, millest renoveerimistöde maksumus on 9 000 eurot.

Infolehe tegevuskuludeks on 6 800 eurot. Seoses muudatusega, et Infoleht on tasuta saadav kõigis valla registreeritud postkastides, suurenes kulu 3 300 eurolt 6 800 euroni. Osaliselt on kulude suurenemine seotud ka trükkimisteenuse kallinemisega.

8.4 Majandus

Valdkonna kulud kokku on 581 212 eurot, osakaal kogukuludest 10%. Valla teede ja tänavate korrashoiuks on planeeritud 315 228 eurot (sealhulgas investeeringud 197 000 eurot). Katlamajade kulu kokku on 143 122 eurot. Valdkonna kulude hulgas kajastatakse ka antavaid ettevõtlustoetusi (kokku 6 000 eurot). Mittetulundussektori ja kodanikualgatuse toetusteks on planeeritud kokku 19 700 eurot.

8.5 Üldised valitsussektori kulud

Valdkonna kulud kokku on 349 790 eurot, mis moodustab 6% kogukuludest. Vallavolikogu kulud 36 865 eurot koosnevad põhiliselt liikmetele makstavatest tasudest ja maksudest. Vallavalituse kulud on 198 220 eurot, millest personalikulud moodustavad 69% ja majandamiskulud 31%. Reservfondi suuruseks on planeeritud 26 500 eurot. Erinevates liitudes, ühendustes ja seltsides osalemistasud ja liikmemaksud kokku on 24 000 eurot.

8.6 Elamu- ja kommunaalmajandus

Valdkonna kulud kokku on 233 272 eurot, mis moodustab 4% kogukuludest. Valdkonna kulud moodustuvad elamu- ja kommunaalmajanduse arendamise ja haldamise ning tänavavalgustuse, saunade ja kalmistute ülevõlpidamise kuludest.

8.7 Keskkonnakaitse

Valdkonna kulud kokku 210 542 eurot, osakaal kuludest 4%. Kuludest 67 614 eurot on planeeritud investeeringuteks (Kiltsi mõisa pargi hooldustööde tegemiseks, Triigi mõisakompleksi lagunenud hoonete lammutamiseks ja ohtlike jäätmete kogumisega seotud tegevuskulude katmiseks).